

УДК 547.791

ЦИКЛІЗАЦІЯ 2-(3-АРИЛ-4,5-ДИГІДРО-1H-5-ПІРАЗОЛІЛ)-4-ХЛОП-ФЕНОЛІВ З АРОМАТИЧНИМИ АЛЬДЕГІДАМИ

Л. Мандзюк², Ю. Остап'юк¹, Р. Васишин¹,
О. Боднарчук², Р. Мартяк¹, М. Обушак¹

¹Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Кирила і Мефодія, 6, 79005 Львів, Україна
e-mail: obushak@in.lviv.ua

²Івано-Франківський національний медичний університет,
вул. Галицька, 2, 76018 Івано-Франківськ

Реакцією заміщених ацетофенонів з 5-хлор-2-гідроксибензальдегідом одержували α,β -ненасичені кетони – 3-(5-хлор-2-гідроксифеніл)-1-арилпропенони, які циклізуються під дією гідразину з утворенням 2-(3-арил-4,5-дигідро-1H-5-піразоліл)фенолів. Під час взаємодії з ароматичними альдегідами 2-(3-арил-4,5-дигідро-1H-5-піразоліл)феноли замикають 1,3-оксазиновий цикл за участю фенольного гідроксилу і NH-групи піразолінового циклу, утворюючи 2,5-дизаміщені 9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазини.

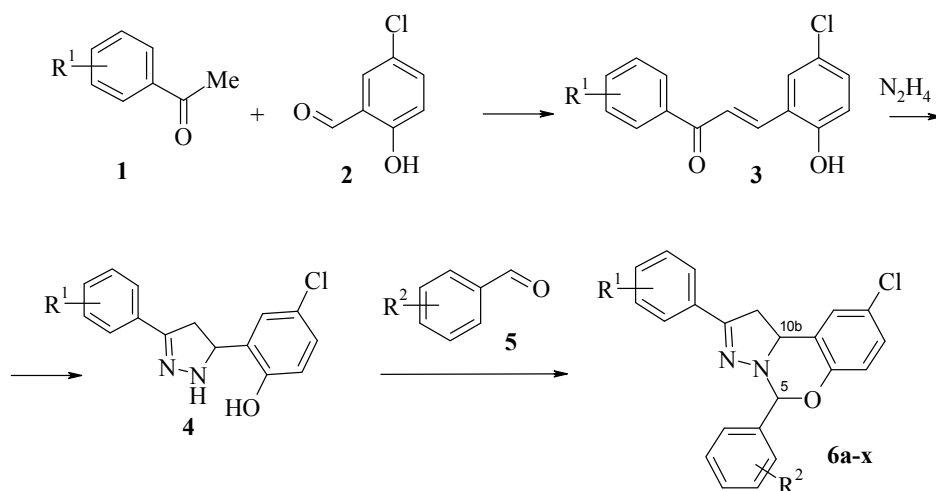
Ключові слова: піразоліни, оксазини, халкони, саліциловий альдегід, піразоло[1,5-c][1,3]оксазини.

Відомо, що взаємодія азолів, які містять 2-гідроксифенільний замісник, з карбонільними сполуками є зручним підходом до формування частково гідрованих азобензоксазинових систем [1–4]. Завдяки доступності та варіативності вихідних реагентів такий підхід є перспективним для одержання широкого кола бензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазинів.

Ми дослідили можливість одержання таких сполук з використанням 5-хлор-2-гідроксибензальдегіду **2** на першій стадії. Взаємодією цього альдегіду із заміщеними ацетофенонами **1** одержали халкони **3**, які циклізуються під дією гідразину до піразолінів **4**. З'ясовано, що сполуки **4** добре реагують з усіма випробуваними ароматичними альдегідами **5** під час нагрівання в етанолі впродовж 1 год. У цьому випадку відбувається замикання оксазинового циклу й утворюються 2,5-дизаміщені 9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазини **6**.

Утворення оксазинового циклу на останній стадії відбувається незалежно від природи замісників (R^2) у бензольному ядрі альдегідів **5**, хоча в разі застосування альдегідів з електронодонорними замісниками реакція триває довше і виходи сполук **6** дещо знижуються.

З огляду на наявність двох хіральных центрів у сполуках **6** можливе утворення стереоізомерів. Про це судили на підставі даних спектрів ЯМР ¹H. На підставі аналізу спектрів ЯМР ¹H сполук **6** (див. експериментальну частину), з'ясували, що в цих реакціях утворюється один з двох ізомерів (**6a–g**, **6h–n**) чи їхня суміш у різних співвідношеннях (**6o–x**). Зазначимо, що взаємоперетворенню двох ізомерів можуть сприяти слідові домішки кислот [4].

R¹ = 3-MeO, 4-MeO, 4-EtO, 4-F

R² = 4-MeO, 2-EtO, 4-EtO, 2,3-(MeO)₂, 3,4-(MeO)₂, 2,5-(MeO)₂, 2,3,4-(MeO)₃, 3,4,5-(MeO)₃, 4-MeS, 3-F, 3,4-F₂, 2-Cl, 3-Cl, 4-COOMe

Нееквівалентні протони групи CH₂ у піразоліновому циклі в усіх випадках дають два сигнали в ділянці 3,2–3,6 м.ч., причому один з них є дублетом дублетів, що характерно для спінової системи АВХ (фрагмент CH₂CH), а інший – дублетом (гемінальна спін-спінова взаємодія). Хімічні зсуви сигналів протонів груп СН і NCHO (10b-Н і 5-Н) для двох ізомерів значно відрізняються. В одному з них спостерігаємо дублет при 4,7–4,8 м.ч. (10b-Н) і синглет 5-Н при ~6,7 м.ч., а в іншому – сигнали при 5,3–5,4 м.ч. (дублет, 10b-Н) і 6,15–6,3 (синглет 5-Н).

Експериментальна частина. Спектри ЯМР ¹H знімали на приладі Bruker з робочою частотою 500 МГц (сполуки **6g–k**, **n–p**, **w**, **x**) або 400 МГц (сполуки **6a–f**, **l**, **m**, **q–v**), розчинник ДМСО-D₆ або ДМСО-D₆ + CCl₄, стандарт – тетраметилсилан.

Синтез халконів **3** та піразолінів **4** виконували за методиками, близькими до описаних у [5].

3-(5-Хлор-2-гідроксифеніл)-1-арилпропенони 3. Розчиняли 10 ммоль заміщеного ацетофенону **1** і 10 ммоль 5-хлор-2-гідроксибензальдегіду **2** в 15–20 мл етанолу. Прикрапували 1 мл 40 % КОН і витримували за кімнатної температури до випадіння осаду. Осад відфільтровували і використовували далі, зазвичай без додаткового очищення. За потреби перекристалізовували халкони **3** зі спирту чи іншого розчинника.

2-(3-Арил-4,5-дигідро-1H-5-піразоліл)феноли 4. Перемішували 10 ммоль *орто*-гідроксихалкону **3** в 10 мл етанолу і додавали 0,7 мл гідразингідрату. Розчин розігрівався, набував червоного забарвлення, а потім знебарвлювався. Через 0,5–1,0 год розчин охолоджували, відфільтровували піразолін **4** і використовували в реакції з альдегідами **5**, зазвичай без очищення.

2,5-Дизаміщені 9-хлор-1,10b-дигідробензо[е]піразоло[1,5-с][1,3] оксазини 6a–x. Змішували 2 ммоль піразоліну **4** і 2 ммоль альдегіду **5** з 10–15 мл етанолу. Реакційну суміш кип'ятили протягом 1 год, потім охолоджували. Осад піразолінооксазину **6**, що утворився, перекристалізовували зі спирту.

2,5-ди(4-Метоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазин 6a. Вихід 87 %. Біло-жовті кристали. $T_{пл}$ 193 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСO-D₆ + CCl₄): 3,25 д (1H, CH₂), 3,48 д.д (1H, CH₂), 3,74 с (3H, CH₃O), 3,79 с (3H, CH₃O), 4,70 д (1H, CH), 6,68 с (1H, CH), 6,77–6,84 м (5H, Ar), 6,95 д (1H, Ar), 7,02 д.д (1H, Ar), 7,41 д (2H, C₆H₄), 7,58 д (2H, C₆H₄). Знайдено, %: C 68,12; H 4,95; N 6,78. C₂₄H₂₁ClN₂O₃. Обчислено, %: C 68,49; H 5,03; N 6,66.

5-(4-Етоксифеніл)-2-(4-метоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазин 6b. Вихід 80 %. Білі кристали. $T_{пл}$ 175 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСO-D₆ + CCl₄): 1,38 т (3H, CH₃), 3,25 д (1H, CH₂), 3,48 д.д (1H, CH₂), 3,79 с (3H, CH₃O), 3,96 к (2H, CH₂O), 4,70 д (1H, CH), 6,68 с (1H, CH), 6,76 д (2H, C₆H₄), 6,78–6,85 м (3H, Ar), 6,95 ш.с (1H, Ar), 7,02 д.д (1H, Ar), 7,39 д (2H, C₆H₄), 7,58 д (2H, C₆H₄). Знайдено, %: C 68,89; H 5,24; N 6,30. C₂₅H₂₃ClN₂O₃. Обчислено, %: C 69,04; H 5,33; N 6,44.

2-(4-Метоксифеніл)-5-(3,4,5-триметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазин 6c. Вихід 72 %. Кристали тілесного кольору. $T_{пл}$ 200 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСO-D₆ + CCl₄): 3,28 д (1H, CH₂), 3,51 д.д (1H, CH₂), 3,67 с (3H, CH₃O), 3,75 с (6H, CH₃O), 3,79 с (3H, CH₃O), 4,80 д (1H, CH), 6,64 с (1H, CH), 6,73 с (2H, C₆H₂), 6,82–6,86 м (3H, Ar), 6,97 ш.с (1H, Ar), 7,04 д.д (1H, Ar), 7,59 д (2H, C₆H₄). Знайдено, %: C 64,88; H 5,17; N 5,95. C₂₆H₂₅ClN₂O₅. Обчислено, %: C 64,93; H 5,24; N 5,82.

2-(4-Етоксифеніл)-5-(4-метоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазин 6d. Вихід 75 %. Біло-жовті кристали. $T_{пл}$ 240 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСO-D₆ + CCl₄): 1,39 т (3H, CH₃), 3,25 д (1H, CH₂), 3,49 д.д (1H, CH₂), 3,73 с (3H, CH₃O), 4,00 к (2H, CH₂O), 4,70 д (1H, CH), 6,68 с (1H, CH), 6,78–6,84 м (5H, Ar), 6,96 ш.с (1H, Ar), 7,02 д.д (1H, Ar), 7,41 д (2H, C₆H₄), 7,56 д (2H, C₆H₄). Знайдено, %: C 69,15; H 5,27; N 6,36. C₂₅H₂₃ClN₂O₃. Обчислено, %: C 69,04; H 5,33; N 6,44.

2-(4-Етоксифеніл)-5-(3,4,5-триметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазин 6e. Вихід 70 %. Жовтуваті кристали. $T_{пл}$ 203 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСO-D₆ + CCl₄): 1,38 т (3H, CH₃), 3,27 д (1H, CH₂), 3,53 д.д (1H, CH₂), 3,66 с (3H, CH₃O), 3,75 с (6H, CH₃O), 4,01 к (2H, CH₂O), 4,80 д (1H, CH), 6,64 с (1H, CH), 6,73 с (2H, Ar), 6,81 д (2H, C₆H₄), 6,84 д (1H, Ar), 6,99 д (1H, Ar), 7,03 д.д (1H, Ar), 7,57 д (2H, C₆H₄). Знайдено, %: C 65,68; H 5,46; N 5,79. C₂₇H₂₇ClN₂O₅. Обчислено, %: C 65,52; H 5,50; N 5,66.

2-(4-Етоксифеніл)-5-(3,4-диметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазин 6f. Вихід 82 %. Жовті кристали. $T_{пл}$ 191 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСO-D₆ + CCl₄): 1,40 т (3H, CH₃), 3,25 д (1H, CH₂), 3,50 д.д (1H, CH₂), 3,75 с (6H, CH₃O), 4,02 к (2H, CH₂O), 4,75 д (1H, CH), 6,66 с (1H, CH), 6,76 д (1H, Ar), 6,80 д (2H, C₆H₄), 6,83 д (1H, Ar), 6,95–7,04 м (4H, Ar), 7,56 д (2H, C₆H₄). Знайдено, %: C 67,01; H 5,53; N 5,91. C₂₆H₂₅ClN₂O₄. Обчислено, %: C 67,17; H 5,42; N 6,02.

2-(3-Метоксифеніл)-5-(4-метоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-c][1,3]оксазин 6g. Вихід 84 %. Білі кристали. $T_{пл}$ 179 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСO-D₆): 3,36 д (1H, CH₂), 3,53 д.д (1H, CH₂), 3,75 с (3H, CH₃O), 3,80 с (3H, CH₃O), 4,79 д (1H, CH), 6,79 с (1H, CH), 6,86–6,95 м (4H, Ar), 7,08–7,15 м (2H, Ar), 7,20–7,32 м (3H, Ar), 7,42 д (2H, C₆H₄). Знайдено, %: C 68,28; H 5,10; N 6,74. C₂₄H₂₁ClN₂O₃. Обчислено, %: C 68,49; H 5,03; N 6,66.

2-(3-Метоксифеніл)-5-(3,4-дифторфеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6h. Вихід 91 %. Білі кристали. $T_{пл}$ 188 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 3,36 д (1H, CH_2), 3,45–3,54 м (1H, CH_2), 3,75 с (3H, CH_3O), 5,39 д (1H, CH), 6,20 с (1H, CH), 6,85–6,91 м (2H, Ar), 7,05 с (1H, Ar), 7,12–7,25 м (3H, Ar), 7,33 с (1H, Ar), 7,41–7,70 м (3H, Ar). Знайдено, %: С 64,56; Н 3,91; N 6,68. $C_{23}H_{17}ClF_2N_2O_2$. Обчислено, %: С 64,72; Н 4,01; N 6,56.

2-(3-Метоксифеніл)-5-(2,5-диметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6i. Вихід 72 %. Жовтуваті кристали. $T_{пл}$ 125 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 3,34 д (1H, CH_2), 3,46 д.д (1H, CH_2), 3,75 с (3H, CH_3O), 3,80 с (3H, CH_3O), 3,81 с (3H, CH_3O), 5,38 д (1H, CH), 6,30 с (1H, CH), 6,79 д (1H, Ar), 6,89 д (1H, Ar), 6,94–7,02 м (2H, Ar), 7,10–7,17 м (3H, Ar), 7,26 т (1H, Ar), 7,30 с (1H, Ar), 7,47 с (1H, Ar). Знайдено, %: С 66,34; Н 5,03; N 6,13. $C_{25}H_{23}ClN_2O_4$. Обчислено, %: С 66,59; Н 5,14; N 6,21.

5-(4-Метоксикарбонілфеніл)-2-(3-метоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6j. Вихід 79 %. Білі кристали. $T_{пл}$ 207 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 3,38 д (1H, CH_2), 3,51 д.д (1H, CH_2), 3,74 с (3H, CH_3O), 3,90 с (3H, CH_3OCO), 5,43 д (1H, CH), 6,29 с (1H, CH), 6,85–6,90 м (2H, C_6H_4OMe), 7,03 с (1H, Ar), 7,11 д (1H, Ar), 7,15–7,25 м (2H, Ar), 7,32 с (1H, Ar), 7,85 д (2H, C_6H_4), 8,06 д (2H, C_6H_4). Знайдено, %: С 66,98; Н 4,83; N 6,36. $C_{25}H_{21}ClN_2O_4$. Обчислено, %: С 66,89; Н 4,72; N 6,24.

2-(4-Метоксифеніл)-5-(2,3,4-триметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6k. Вихід 68 %. Жовтуваті кристали. $T_{пл}$ 205 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 3,28 д (1H, CH_2), 3,40 д.д (1H, CH_2), 3,74 с (3H, CH_3O), 3,79 с (3H, CH_3O), 3,84 с (3H, CH_3O), 3,85 с (3H, CH_3O), 5,33 д (1H, CH), 6,16 с (1H, CH), 6,74 д (1H, Ar), 6,80–6,90 м (3H, Ar), 7,10 д.д (1H, Ar), 7,27 ш.с (1H, Ar), 7,50 д (2H, C_6H_4), 7,56 д (1H, Ar). Знайдено, %: С 64,79; Н 5,32; N 5,73. $C_{26}H_{25}ClN_2O_5$. Обчислено, %: С 64,93; Н 5,24; N 5,82.

2-(4-Етоксифеніл)-9-хлор-5-(2-хлорфеніл)-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6l. Вихід 77 %. Білі кристали. $T_{пл}$ 168 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 1,36 т (3H, CH_3), 3,24 д (1H, CH_2), 3,50 д.д (1H, CH_2), 3,98 к (2H, CH_2O), 5,31 д (1H, CH), 6,22 с (1H, CH), 6,72–6,78 м (3H, C_6H_3), 7,06 д.д (1H, Ar), 7,22 ш.с (1H, Ar), 7,32–7,45 м (5H, Ar), 7,96 д (1H, Ar). Знайдено, %: С 65,40; Н 4,52; N 6,49. $C_{24}H_{20}Cl_2N_2O_2$. Обчислено, %: С 65,61; Н 4,59; N 6,38.

2-(4-Етоксифеніл)-5-(2,5-диметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6m. Вихід 72 %. Жовтуваті кристали. $T_{пл}$ 176 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 1,37 т (3H, CH_3), 3,23 д (1H, CH_2), 3,42 д.д (1H, CH_2), 3,80 с (3H, CH_3O), 3,83 с (3H, CH_3O), 4,00 к (2H, CH_2O), 5,28 д (1H, CH), 6,22 с (1H, CH), 6,73 д (1H, C_6H_3), 6,77 д (2H, C_6H_4), 6,84 ш.с (2H, Ar), 7,04 д.д (1H, Ar), 7,18 ш.с (1H, Ar), 7,42 ш.с (1H, Ar), 7,46 д (2H, C_6H_4). Знайдено, %: С 67,33; Н 5,55; N 6,15. $C_{26}H_{25}ClN_2O_4$. Обчислено, %: С 67,17; Н 5,42; N 6,02.

2-(4-Фторфеніл)-9-хлор-5-(2-хлорфеніл)-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6n. Вихід 80 %. Сірувато-білі кристали. $T_{пл}$ 181 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 3,37 д (1H, CH_2), 3,50 д.д (1H, CH_2), 5,43 д (1H, CH), 6,32 с (1H, CH), 6,84 д (1H, Ar), 7,08–7,19 м (3H, Ar), 7,32 с (1H, Ar), 7,42–7,505 м (3H, Ar), 7,55–7,60 м (2H, Ar), 7,97 д (1H, Ar). Знайдено, %: С 63,74; Н 3,58; N 6,91. $C_{22}H_{15}Cl_2FN_2O$. Обчислено, %: С 63,94; Н 3,66; N 6,78.

2-(3-Метоксифеніл)-9-хлор-5-(3-хлорфеніл)-1,10b-дигідробензо[e]

піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6o. Вихід 92 %. Білі кристали. $T_{пл}$ 140 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 3,35 д (0,5H, CH_2), 3,40 д (0,5H, CH_2), 3,50 д.д (0,5H, CH_2), 3,55 д.д (0,5H, CH_2), 3,74 с (1,5H, CH_3O), 3,80 с (1,5H, CH_3O), 4,80 д (0,5H, CH), 5,40 д (0,5H, CH), 6,21 с (0,5H, CH), 6,80–7,75 м (11,5H, Ar+CH). Знайдено, %: C 64,77; H 4,36; N 6,44. $C_{23}H_{18}Cl_2N_2O_2$. Обчислено, %: C 64,95; H 4,27; N 6,59.

5-(4-Метилгіофеніл)-2-(3-метоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]

піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6p. Вихід 82 %. Жовтувато-білі кристали. $T_{пл}$ 158 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 2,46 с (0,75H, CH_3S), 2,53 с (2,25H, CH_3S), 3,35 д (0,75H, CH_2), 3,39 д (0,25H, CH_2), 3,45–3,57 м (1H, CH_2), 3,75 с (2,25H, CH_3O), 3,80 с (0,75H, CH_3O), 4,79 д (0,25H, CH), 5,40 д (0,75H, CH), 6,15 с (0,75H, CH), 6,80–7,73 м (11,25H, Ar+CH). Знайдено, %: C 66,18; H 4,98; N 6,29. $C_{24}H_{21}ClN_2O_2S$. Обчислено, %: C 65,97; H 4,84; N 6,41.

2-(4-Метоксифеніл)-5-(2,3-диметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]

піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6q. Вихід 71 %. Кристали тілесного кольору. $T_{пл}$ 196 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 3,25–3,45 м (2H, CH_2), 3,74–3,90 с (9H, CH_3O), 4,67 д (0,8H, CH), 5,32 д (0,2H, CH), 6,24 с (0,2H, CH), 6,62 д (0,8H, Ar), 6,71–7,60 м (10H, Ar+CH). Знайдено, %: C 66,46; H 5,05; N 6,28. $C_{25}H_{23}ClN_2O_4$. Обчислено, %: C 66,59; H 5,14; N 6,21.

2-(4-Метоксифеніл)-5-(3,4-дифторфеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]

піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6r. Вихід 90 %. Кристали тілесного кольору. $T_{пл}$ 170 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 3,22 д (0,8H, CH_2), 3,28 д (0,2H, CH_2), 3,45 д.д (0,8H, CH_2), 3,48 д.д (0,2H, CH_2), 3,75 с (2,4H, CH_3O), 3,78 с (0,6H, CH_3O), 4,73 д (0,2H, CH), 5,29 д (0,8H, CH), 6,00 с (0,8H, CH), 6,70 с (0,2H, CH), 6,73–7,63 м (10H, Ar). Знайдено, %: C 64,53; H 3,96; N 6,43. $C_{23}H_{17}ClF_2N_2O_2$. Обчислено, %: C 64,72; H 4,01; N 6,56.

5-(4-Метилгіофеніл)-2-(4-метоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]

піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6s. Вихід 85 %. Жовті кристали. $T_{пл}$ 178 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 2,44 с (1,2H, CH_3S), 2,52 с (1,8H, CH_3S), 3,24 д (0,6H, CH_2), 3,25 д (0,4H, CH_2), 3,46 д.д (0,6H, CH_2), 3,48 д.д (0,4H, CH_2), 3,75 с (1,8H, CH_3O), 3,78 с (1,2H, CH_3O), 4,70 д (0,4H, CH), 5,29 д (0,6H, CH), 5,97 с (0,6H, CH), 6,70 с (0,4H, CH), 6,73–7,56 м (11H, Ar). Знайдено, %: C 66,12; H 4,91; N 6,57. $C_{24}H_{21}ClN_2O_2S$. Обчислено, %: C 65,97; H 4,84; N 6,41.

2-(4-Етоксифеніл)-5-(2,3-диметоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]

піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6t. Вихід 76 %. Білі кристали. $T_{пл}$ 184 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 1,29–1,37 т (3H, CH_3), 3,29–3,44 м (2H, CH_2), 3,78–87 чотири синглети (6H, CH_3O), 3,98–4,08 м (2H, CH_2O), 4,69 д (0,8H, CH), 5,37 д (0,2H, CH), 6,27 с (0,2H, CH), 6,62 д (0,8H, Ar), 6,75–7,60 м (9,4H, Ar+CH). Знайдено, %: C 67,29; H 5,53; N 5,88. $C_{26}H_{25}ClN_2O_4$. Обчислено, %: C 67,17; H 5,42; N 6,02.

2-(4-Етоксифеніл)-5-(2-етоксифеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]

піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6u. Вихід 69 %. Яскраво-жовті кристали. $T_{пл}$ 158 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 1,34–1,50 м (6H, CH_3), 3,23 д (0,9H, CH_2), 3,24 д (0,1H, CH_2), 3,34 д.д (0,1H, CH_2), 3,45 д.д ((0,9H, CH_2), 3,95–4,20 м (4H, CH_2O), 4,65 д (0,1H, CH), 5,28 д (0,9H, CH), 6,26 с (0,9H, CH), 6,71–7,86 м (11,1H, Ar). Знайдено, %: C 69,72; H 5,53; N 6,14. $C_{26}H_{25}ClN_2O_3$. Обчислено, %: C 69,56; H 5,61; N 6,24.

2-(4-Етоксифеніл)-5-(4-метилтіофеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6v. Вихід 78 %. Білі кристали. $T_{\text{пл}}$ 182 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6 + CCl_4): 1,39 т (0,9H, CH_3), 1,40 т (2,1H, CH_3), 3,23 д (0,3H, CH_2), 3,25 д (0,7H, CH_2), 3,40–3,52 м (1H, CH_2), 3,93–4,05 м (2H, CH_2O), 4,70 д (0,7H, CH), 5,28 д (0,3H, CH), 5,96 с (0,3H, CH), 6,69 с (0,7H, CH), 6,71–7,62 м (11H, Ar). Знайдено, %: C 66,52; H 5,06; N 6,10. $\text{C}_{25}\text{H}_{23}\text{ClN}_2\text{O}_2\text{S}$. Обчислено, %: C 66,58; H 5,14; N 6,21.

2-(4-Фторфеніл)-5-(3-фторфеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6w. Вихід 90 %. Білі кристали. $T_{\text{пл}}$ 145 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 3,37 д (0,25H, CH_2), 3,40 д (0,75H, CH_2), 3,51 д.д (0,25H, CH_2), 3,53 д.д (0,75H, CH_2), 4,83 д (0,75H, CH), 5,42 д (0,25H, CH), 6,23 с (0,25H, CH), 6,85 с (0,75H, CH), 6,87 д (0,25H, Ar), 6,95 д (0,75H, Ar), 7,10–7,75 м (10H, Ar). Знайдено, %: C 66,38; H 3,72; N 6,95. $\text{C}_{22}\text{H}_{15}\text{ClF}_2\text{N}_2\text{O}$. Обчислено, %: C 66,59; H 3,81; N 7,06.

5-(4-Метоксифеніл)-2-(4-фторфеніл)-9-хлор-1,10b-дигідробензо[e]піразоло[1,5-с][1,3]оксазин 6x. Вихід 83 %. Жовті кристали. $T_{\text{пл}}$ 185 °С. Спектр ЯМР ^1H (ДМСО- D_6): 3,34 д (0,1H, CH_2), 3,38 д (0,9H, CH_2), 3,41 д.д (0,1H, CH_2), 3,55 д.д (0,9H, CH_2), 3,75 с (2,7H, CH_3O), 3,83 с (0,3H, CH_3O), 4,79 д (0,9H, CH), 5,39 д (0,1H, CH), 6,13 с (0,1H, CH), 6,78 с (0,9H, CH), 6,83–7,86 м (11H, Ar). Знайдено, %: C 67,70; H 4,32; N 6,79. $\text{C}_{23}\text{H}_{18}\text{ClFN}_2\text{O}_2$. Обчислено, %: C 67,57; H 4,44; N 6,85.

Роботу виконано за підтримки Державного фонду фундаментальних досліджень України (проекти №№ Ф41.3/008 та Ф54.3/004).

1. Орлов В.Д., Гетманский Н.В., Оксенич И.А., Иксанова С.В. Замещенные 1,10b-дигидро-5H-[e]пиразоло[1,5-с][1,3]бензоксазины // Химия гетероцикл. соединений. 1991. № 8. С. 1131–1136.
2. Jurd L. Anthocyanidins and related compounds. XVII. Reactions of flavylum salts and 2-hydroxychalcones with hydroxylamine and hydrazine // Tetrahedron. 1975. Vol. 31. N 23. P. 2884–2888.
3. Гаврилюк Д.Я., Лесик Р.Б., Матійчук В.С., Обушак М.Д. Синтез та вивчення протиракового потенціалу 5-арил-6,6 α -дигідро-2H-піразоло[1,5-с]бензо[e]-1,3-оксазино-2-спіро-4'-тіазолідин-2'-онів та їх ариліденпохідних // Журн. орган. та фарм. хімії. 2006. Т. 4. № 1. С. 42–47.
4. Десенко С.М., Гетманский Н.В., Черненко В.Н. и др. Арилзамещенные 1,10b-дигидро-5H-[e]пиразоло[1,5-с][1,3]бензоксазины // Химия гетероцикл. соединений. 1999. № 6. С. 805–810.
5. Десенко С.М., Орлов В.Д. Азагетероциклы на основе ароматических непредельных кетонов. Харьков: Фолио, 1998.

**CYCLIZATION OF 2-(3-ARYL-4,5-DIHYDRO-1H-5-PYRAZOLYL)-4-
CHLOROPHENOLS WITH AROMATIC ALDEHYDES****L. Mandzyuk², Yu. Ostapiuk¹, R. Vasylyshyn¹,
O. Bodnarchuk², R. Martyak¹, M. Obushak¹***Ivan Franko National University of Lviv,
Kyryla & Mefodiya Str. 6, 79005 Lviv, Ukraine
e-mail: obushak@in.lviv.ua**Ivano-Frankivsk National Medical University
Galytska Str. 2, 76018 Ivano-Frankivsk*

By the reaction of substituted acetophenones with 5-chloro-2-hydroxybenzaldehyde 3-(5-chloro-2-hydroxyphenyl)-1-arylpropenones were formed. These chalcones react with hydrazine to form 2-(3-aryl-4,5-dihydro-1H-5-pyrazolyl)phenols. By the reaction of last compounds with aromatic aldehydes 2,5-disubstituted 9-chloro-1,10b-dihydrobenzo[e]pyrazolo[1,5-c][1,3]oxazines were obtained.

Key words: pyrazolines, oxazines, chalcones, salicylic aldehyde, pyrazolo[1,5-c][1,3]oxazines.

**ЦИКЛИЗАЦИЯ 2-(3-АРИЛ-4,5-ДИГИДРО-1H-5-ПИРАЗОЛИЛ)-4-
ХЛОРФЕНОЛОВ С АРОМАТИЧЕСКИМИ АЛЬДЕГИДАМИ****Л. Мандзюк², Ю. Остап'юк¹, Р. Василюшин¹,
О. Боднарчук², Р. Мартяк¹, Н. Обушак¹***¹Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Кирилла и Мефодия, 6, 79005 Львов, Украина,
e-mail: obushak@in.lviv.ua**²Ивано-Франковский национальный медицинский университет,
ул. Галицкая, 2, 76018 Ивано-Франковск*

Реакцией замещенных ацетофенонов с 5-хлор-2-гидроксibenзальдегидом получали α,β -непредельные кетоны – 3-(5-хлор-2-гидроксифенил)-1-арилпропеноны, которые циклизуются при действии гидразина с образованием 2-(3-арил-4,5-дигидро-1H-5-пиразолил)фенолов. Последние при взаимодействии с ароматическими альдегидами замыкают 1,3-оксазиновый цикл с участием фенольного гидроксильного и NH-группы пиразолинового цикла, образуя 2,5-дизамещенные 9-хлор-1,10b-дигидробензо[e]пиразоло[1,5-c][1,3]оксазины.

Ключевые слова: пиразолины, оксазины, халконы, салициловый альдегид, пиразоло[1,5-c][1,3]оксазины.

Стаття надійшла до редколегії 31.10.2012

Прийнята до друку 26.12.2012